

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členiek JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci navrhovateľa: **A. D.**, štátny príslušník Moldavskej republiky, toho času v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov S., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej polície Sobrance, Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Petrovce**, o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. UHCP-SO-OHKPE-101-13/2010 zo dňa 09.07.2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sp/17/2010-25 zo dňa 08.09.2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sp/17/2010-25 zo dňa 8. septembra 2010 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach rozhodnutím č. k. 5Sp/17/2010-25 zo dňa 08.09.2010 potvrdil rozhodnutie č. UHCP-SO-OHKPE-101-13/2010 zo dňa 09.07.2010, ktorým odporca podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) zaistil dňa 09.07.2010 navrhovateľa na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na šesť mesiacov a podľa § 62 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov ho umiestnil v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce (ďalej v texte len „útvár“).

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu podľa ustanovenia § 2501 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v platnom znení (ďalej len „O. s. p.“) a na základe vykonaného dokazovania, výsluchu navrhovateľa a po oboznámení sa s administratívnym spisom, vzťahujúcim sa na preskúmané rozhodnutie odporcu, dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný, nakoľko rozhodnutie odporcu je v plnej miere zákonné a správne, odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver, s ktorým sa krajský súd v plnej miere stotožnil. Rozhodnutie odporcu rovnako zodpovedalo zákonu aj po formálnej stránke. Krajský súd uviedol, že odporca postupoval správne a v súlade so zákonom, v konaní bola preukázaná odôvodnenosť zaistenia navrhovateľa pre výkon jeho administratívneho vyhostenia a zároveň tým bola preukázaná dôvodnosť zásadného zásahu do jeho osobnej slobody, spočívajúceho v jeho umiestnení do útvaru. Krajský súd v súvislosti s prebiehajúcim konaním o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany navrhovateľovi (konanie začalo dňa 28.07.2010) navyše dodal, že s odkazom na ustanovenie § 62 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, podanie vyhlásenia podľa osobitného zákona (zákona o azyle) alebo požiadanie navrhovateľa o dobrovoľný návrat nie je dôvodom na prepustenie zaisteného cudzinca; konanie podľa osobitného zákona tak nebolo zaistením navrhovateľa nijako dotknuté.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu, zrušil rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na nové konanie, keďže podľa jeho názoru bolo rozhodnutie odporcu nesprávne a nezákonné, nezákonne sa obmedzila jeho osobná sloboda, krajský súd ako aj odporca neúplne zistil skutkový stav veci, rozhodol nesprávne aj po právnej stránke a taktiež konanie pred správnym orgánom malo inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Taktiež sa domnieval, že rozhodnutie krajského súdu je nedostatočne odôvodnené, a že súd sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami uvedenými v opravnom prostriedku - z Moldavska vycestoval z obavy o svoj život s tým, že požiada o azyl, resp. inú formu medzinárodnej ochrany

v niektorej demokratickej krajine. Pri vstupe na územie Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) pred policajtom niekoľkokrát vyhlásil, že žiada o azyl a napriek tomu bol zaistený v útvere na účel výkonu administratívneho vyhostenia.

Podľa názoru navrhovateľa bol postup správneho orgánu nezákonný, keďže ho neupovedomil o začatí konania v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, a teda nevedel, že správny orgán začal konanie o vyhostení, a že ho zaistuje na účel výkonu vyhostenia; keďže žiadal o azyl, domnieval sa, že bude umiestnený v azylovom zariadení. Myslel si, že ako žiadateľ o azyl sa nachádza na území SR oprávnené, a že neexistuje dôvod na jeho vyhostenie a ani účel jeho zaistenia. Ďalej uviedol, že ustanovenému tlmočníkovi dobre nerozumel a jeho znalosť ruského jazyka nepostačovala na tlmočenie v konaní, čo malo zrejme za následok aj nedostatočné pretlmočenie navrhovateľovej výpovede. V závere odvolania uviedol, že keďže žiadateľa o azyl nemožno vyhostiť a neexistoval ani účel a dôvod zaistenia, nebol procesný postup správneho orgánu v súlade so zákonom.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril prípisom zo dňa 18.10.2010. V úvode vyjadrenia opísal priebeh konania o administratívnom vyhostení a zaistení navrhovateľa, pričom uviedol, že po predvedení na oddelenie bol navrhovateľ vypočutý, otázkam rozumel a komunikoval s tlmočníkom v ruskom jazyku a rozhodnutie o zaistení a administratívnom vyhostení mu boli pretlmočené, čo potvrdil svojím podpisom. O azyl na území SR nežiadal.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 O. s. p. sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 O. s. p.).

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že navrhovateľ bol dňa 09.07.2010 kontrolovaný hliadkou Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Petrovce (ďalej len „OHK PZ Petrovce“). Keďže nevedel hodnoverne preukázať svoju totožnosť a pri snahe vykonať kontrolu jeho totožnosti sa pokúsil o útek, bol predvedený na OHK PZ Petrovce. Zo zápisnice z ústneho pojednávania bolo ďalej zistené, že navrhovateľ bol poučený o protiprávnosti svojho konania a neprejavil úmysel požiadať o azyl na území SR. Do zápisnice o podaní vysvetlenia zo dňa 09.07.2010 navrhovateľ uviedol, že z Moldavska odišiel dňa 04.07.2010 autobusom z mesta Odesa cez Lvov do mesta Užhorod, kde prišiel dňa 05.07.2010 okolo 12:00 hod. Odtiaľ išiel pešo smerom na Perečín, prešiel asi dve dediny a potom odbočil z cesty do lesa. V lese nocoval a dňa 07.07.2010 ráno okolo 5:00 až 6:00 hod. prešiel signálnu stenu a lesom peši pokračoval až na miesto, kde bol kontrolovaný hliadkou polície. Cieľom jeho cesty bolo Rakúsko. Výpoveď bola navrhovateľovi pretlmočená do ruského jazyka, s výpoveďou súhlasil a nežiadal o jej doplnenie, čo potvrdil svojím podpisom.

Tým, že navrhovateľ nelegálne vstúpil mimo riadne vyznačený hraničný priechod na územie SR, a to bez platného cestovného dokladu a na území SR sa zdržiaval neoprávnene, porušil ustanovenie čl. 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách pohybu osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) a svojím konaním sa dopustil priestupku podľa § 76 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov, na základe čoho vydal odporca dňa 09.07.2010 rozhodnutie č. UHCP-SO-OHKPE-85-28/2010 o administratívnom vyhostení navrhovateľa a o zákaze vstupu na územie SR na päť rokov, (t. j. do 08.07.2015) podľa § 56 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov. Následne bol navrhovateľ rozhodnutím č. UHCP-SO-OHKPE-101-13/2010 zo dňa 09.07.2010 zaistený podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov a podľa § 62 ods. 4 bol umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce. Proti rozhodnutiu o zaistení podal navrhovateľ opravný prostriedok na Krajský súd v Košiciach, ktorý sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi správneho orgánu a rozsudkom č. k. 5Sp/17/2010-25 zo dňa 08.09.2010 rozhodnutie odporcu potvrdil.

Podľa § 250i veta prvá O. s. p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa uvedenými v opravnom prostriedku a či z takto vymedzeného rozsahu správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O. s. p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12. januára 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Administratívne vyhostenie je rozhodnutie policajného útvaru o skončení pobytu cudzinca s určením lehoty na jeho vycestovanie do krajiny pôvodu, krajiny tranzitu alebo ktorejkoľvek tretej krajiny, ktorá ho prijme, a času zákazu vstupu, ak zákon o pobyte cudzincov neustanovuje inak (§ 56 ods. 1 veta prvá zákona o pobyte cudzincov).

Podľa § 57 ods. 1 písm. b) bod prvý zákona o pobyte cudzincov môže policajný útvar administratívne vyhostiť cudzinca a určiť zákaz vstupu do piatich rokov, najmenej však na jeden rok, ak vstúpi na územie Slovenskej republiky bez oprávnenia alebo sa zdržiava na území Slovenskej republiky bez oprávnenia.

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený. Podľa ods. 2 cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku. Podľa ods. 3 osobu bez štátnej príslušnosti, ktorá má povolený trvalý pobyt, možno

administratívne vyhostiť iba v prípade, ak svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok a nevzťahujú sa na ňu prekážky administratívneho vyhostenia podľa odsekov 1 a 2.

Ak cudzinec, proti ktorému sa vedie konanie o administratívnom vyhostení, požiada o medzinárodnú ochranu, policajný útvar konanie o administratívnom vyhostení preruší do skončenia konania o medzinárodnej ochrane. Ak sa cudzincovi poskytne medzinárodná ochrana, policajný útvar konanie o administratívnom vyhostení zastaví (§ 56 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov).

Podľa § 59 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov stráca rozhodnutie o administratívnom vyhostení platnosť rozhodnutím o udelení azylu alebo o poskytnutí doplnkovej ochrany alebo udelením povolenia na trvalý pobyt, prechodný pobyt alebo tolerovaný pobyt podľa § 43 ods. 1 písm. b) a f).

Podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov je policajt oprávnený zaistiť cudzinca na účel výkonu jeho administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Podanie vyhlásenia podľa osobitného zákona (v poznámke pod čiarou je uvedený odkaz na zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákon o azyle“) alebo požiadanie cudzinca o dobrovoľný návrat nie je dôvodom na prepustenie zaisteného cudzinca. Konanie podľa osobitného zákona (zákon o azyle) nie je zaistením cudzinca dotknuté (§ 62 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov).

Cudzinec môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na šesť mesiacov. Policajný útvar môže rozhodnúť o predĺžení lehoty zaistenia najviac o 12 mesiacov, ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon jeho administratívneho vyhostenia sa tento výkon predĺži z dôvodu, že cudzinec dostatočne nespolupracuje alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety; to neplatí, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu (§ 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov).

Podľa § 63 písm. e) a f) zákona o pobyte cudzincov je policajný útvar povinný skúmať po celý čas zaistenia cudzinca, či trvá účel zaistenia a je povinný zaisteného cudzinca

bez zbytočného odkladu prepustiť, ak zanikol účel zaistenia, na základe rozhodnutia súdu alebo ak uplynula lehota zaistenia.

Nevyhnutným podkladom pre vydanie rozhodnutia o zaistení je v zmysle § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov preukázanie existencie rozhodnutia o vyhostení. Odporca tak správne odôvodnil rozhodnutie o zaistení navrhovateľa preukázanou dôkaznou situáciou, za ktorú označil existenciu rozhodnutia č. p. UHCP-SO-OHKPE-85-28/2010 zo dňa 09.07.2010 o administratívnom vyhostení navrhovateľa a určení zákazu vstupu na územie SR na päť rokov, t. j. do 08.07.2015, keďže práve výkon administratívneho vyhostenia je jedným z dôvodov, pre ktoré môže policajť zaistiť cudzinca podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov. Nebolo teda pravdivé tvrdenie navrhovateľa, že neexistuje účel jeho zaistenia; účelom bol výkon administratívneho vyhostenia. Navrhovateľ ďalej v odvolaní uviedol, že žiadateľa o azyl nemožno vyhostiť, a tak nebol procesný postup správneho orgánu v súlade so zákonom. V § 56 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov je uvedené, že policajný útvar konanie o administratívnom vyhostení preruší do skončenia konania o medzinárodnej ochrane, ak cudzinec, proti ktorému sa vedie konanie o administratívnom vyhostení, požiada o medzinárodnú ochranu; konanie zastaví, ak sa cudzincovi medzinárodná ochrana poskytne. V § 62 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov je dokonca vyslovene uvedené, že podanie vyhlásenia podľa zákona o azyle nie je dôvodom na prepustenie zaisteného cudzinca. V preskúvanom prípade požiadal navrhovateľ o azyl až dňa 28.07.2010, tzn. až po ukončení konania o administratívnom vyhostení. Na navrhovateľa sa tak vzťahuje § 59 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého by rozhodnutie o administratívnom vyhostení stratilo platnosť až rozhodnutím o udelení azylu alebo poskytnutí doplnkovej ochrany alebo udelením povolenia na trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt. Tzn., že **ak by bola v budúcnosti navrhovateľovi udelená jedna z foriem medzinárodnej ochrany, stratilo by rozhodnutie o jeho administratívnom vyhostení platnosť a pominul by aj účel jeho zaistenia. Dokiaľ však nebude navrhovateľovi udelený azyl alebo poskytnutá doplnková ochrana, bude rozhodnutie o jeho administratívnom vyhostení a zaistení nad'alej platné a účinné.**

Navrhovateľ ďalej v odvolaní namietal, že krajský súd sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami uvedenými v opravnom prostriedku, ktoré sa týkali dôvodu jeho odchodu z Moldavska a jeho vyhlásení pred policajtmi, že žiada o azyl. Krajský súd sa námietkami

navrhovateľa, ktoré sa týkali prekážok jeho administratívneho vyhostenia, ako i námietkami týkajúcimi sa ustanovenia § 57 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, nezaoberal, keďže tieto sa týkali rozhodnutia o administratívnom vyhostení a nie rozhodnutia o zaistení. S uvedeným sa stotožnil aj odvolací súd, keďže predmetom preskúmania bolo rozhodnutie o zaistení a uvedené námietky navrhovateľa sa týkali rozhodnutia o jeho administratívnom vyhostení.

Navrhovateľ ďalej v odvolaní namietal, že postup správneho orgánu bol nezákonný, keďže tento ho neupovedomil o začatí konania podľa § 18 ods. 3 zákona o správnom konaní, a teda nevedel, že správny orgán začal konanie o jeho vyhostení a že ho zaisťuje na účel výkonu vyhostenia. Uvedená námietka sa opäť týkala konania a rozhodnutia o administratívnom vyhostení, ktoré nebolo predmetom preskúmania, na základe čoho sa ňou odvolací súd nezaoberal, avšak k tvrdeniu, že navrhovateľ nevedel, že ho odporca zaisťuje na účel výkonu vyhostenia, odvolací súd konštatoval, že v rozhodnutí o zaistení bolo jasne uvedené, že navrhovateľovo nezákonné konanie bolo dôvodom jeho administratívneho vyhostenia a určenia zákazu vstupu na päť rokov a na základe tohto rozhodnutia ho odporca zaistil. Rozhodnutie o zaistení prevzal navrhovateľ osobne dňa 09.07.2010, čo potvrdil svojím podpisom.

K námietke navrhovateľa, že ustanovenému tlmočníkovi dobre nerozumel, tunajší súd konštatoval, že navrhovateľ túto skutočnosť v správnom konaní vôbec nenamietal a rovnako nemal voči tlmočníkovi námietky ani keď podpisoval zápisnice a prevzatie jednotlivých rozhodnutí, ktoré mu boli pretlmočené. Uvedená námietka sa tak tunajšiemu súdu javila účelová a nepodložená.

Na základe vyššie uvedeného považoval Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné, nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Z tohto pohľadu nezistil v postupe odporcu ani krajského súdu žiadne pochybenie a k vyhodnoteniu námietok uplatnených v opravnom prostriedku (vrátane námietok týkajúcich sa vyhostenia, ktorými sa krajský súd dôvodne nezaoberal) teda nemal odvolací súd žiadne výhrady a v podrobnostiach na tieto správne závery krajského súdu odkazuje.

Z uvedených dôvodov preto bolo možné vyvodíť záver, že rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona, ktoré bolo potrebné posudzovať samostatne, avšak aj vo vzájomnej súvislosti, bolo potrebné považovať za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom

a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovel a napadnutý rozsudok podľa § 219 O. s. p. v spojení s § 246c O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c O. s. p., tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u ě n í e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 12. januára 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková